

Олексій Кононенко

**САГА
ПРО КАЙДАШІВ**

Харків
«ФОЛІО»
2016

Де Росі голубі простори,
Розкинулось село в яру.
Наймення звучне — Семигори,
Ліси незаймані навкруг.
Веселе ясне сонце рано
Над Россю грається туманом,
Благословенний Божий край:
Рядочками хатки біліють,
Черешні у садках рясніють...
Згори поглянеш — справжній рай.

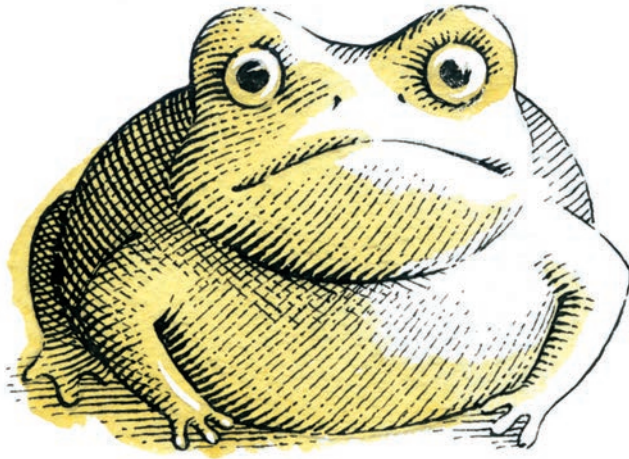
Від Богуслава недалеко,
В западині біля левад,
Хатину захищав від спеки
Старий, але родючий сад.
До того саду ще й земелька...
Хатина — Кайдаша Омелька,
Скрізь лад, порядок — все як слід.
Омелько зблідлий, сухорлявий,
Волосся сиве, кучеряве,
На лобі зморшки — знаки бід.

Перед Паликопою влітку
В дворі Омелько майстрував,
У простір відчинив повітку
І на ослоні вісь стругав.
А поруч на току, два сина —
Господь послав Карпа й Лавріна —

Готують поди під снопи.
Карпо у батькову породу,
Лаврін узяв від мами вроду,
Кайдаш синів ростив — не бив.

Карпо свій заступ ледве тикав,
Мовчун, надутий, наче міх.
Лаврін — крутій, жартун, базіка,
Усіх і все бере на сміх.
— Гей, Карпе, — тут Лаврін озвався, —
Ти оженився зібрався,
Тож придивляйся, вибирай!
Бо, знаєш, батько до Семена
Тебе оженить... Та, про мене,
Що вибере — на тому й грай!

*А хочеш, дам тобі пораду
Й добро тебе не омине.
Отож, Палажку сватай, брате,
Та як мигне — вогнем сипне!*

Карпо:

— В Палажки очі, як у жаби,
А стан кривенький, як у баби!..

Лаврін:

— То сватай Хіврю! Хівря — ох!
Вона доладна, русокоса...

Карпо:

— А як говорить, свище в носа
І ходить, мов товче горох!

Лаврін:

— То сватай тиху, мов ягниця,
Сумирну Вівдю, та не зла...

Карпо:

— Ага! Сумирна, мов телиця!
Мені — щоб з перчиком була!

Лаврін:

— То бери Химку, та бриклива,
Брикне, що полетиш у сливи!

Карпо:

— Дивитись у совині очі?!
Кирпата! Все бере на нюх,
Навіть із неба всякий дух...
Такої кари я не хочу.

Карпо додав: — Нехай їй тряся!

Кайдаш такого не стерпів:

— Та що ж ви кличете нещастя?! —

З-за плоту вийшов до синів. —

— Сьогодні що, невже неділя,

Що ви тут стоїте без діла?

Порозпускали язики!

Хто святу п'ятницю шанує,

Того із неба Бог пильнує...

І, слава Богу, я такий!

Хто піст витримує суворий,

Той не потоне на віку!

Карпо:

— Та старій жабі в Семигорах
Водиці до колін в ставку!
Немає, батьку, де втопиться...

Кайдаш:

— Таж, дурню, це як подивиться,
В багні потонеш, як Бог дасть!

Карпо:

— Хіба, коли з корчми вертати...

Кайдаш:

— Ти вмієш батьку дорікати!
Що не скажу — усе не в масть!

Омелько спересердя плюнув
Й подався знов стругати вісь.
А хлопців наче півень клінув,
Знов язиками заплелись.

Лаврін:

— І все ж я першим хочу знати,
Кого засватаєш ти, брате?

Карпо:

— Ах! Відчепись од мене! Квит!

Лаврін:

— Олену Головківну сватай,
Вона кругленька, з тишиим задом,
Аж затуляє краєвид!

І повновида, й білозуба,
Коса, як праник, аж під спід,
Здорова, ноги як із дуба,
Мов тур, вбиває в землю слід.

